nota

TER ONDERTEKENING

Aan:

Onderwijsprestaties en Voortgezet Onderwijs

Van

[redacted]

Persoonsgegevens

[redacted]

[redacted]

Datum
19 september 2024

Referentie
48092026

Bijlagen
- Kamerbrief
- Examenmonitor DUO IP 2024
- Concept examenverslag CE VO CvTE & Stg. Cito

Nota ter ondertekening SOCW kamerbrief inzake de examenresultaten vo 2024 en de kwaliteit van het schoolexamen vo

Aanleiding

Middels deze nota wordt een kamerbrief aan u voorgelegd waarmee de Tweede Kamer wordt geïnformeerd over een tweetal zaken i.r.t. het examen vo:

I. een terugblik op de examenperiode 2024 en de behaalde resultaten a.d.h.v. de examenmonitor 2024 en het examenverslag 2024 van het College voor Toetsen en Examens (CvTE) en Stichting Cito. Dit zijn jaarlijks terugkerende rapportages waar de Tweede Kamer over geïnformeerd wordt na de examenperiode;
NB: bijgevoegd in de takenlijn staat een onopgemaakte versie van het examenverslag. De definitieve versie wordt begin oktober opgeleverd.

II. de inzet op de kwaliteitsverbetering van het schoolexamen in het vo.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd bijgevoegde brief te ondertekenen en daarmee akkoord te gaan dat deze voorafgaand aan het commissiedebat inzake de curriculumherziening en de voortgangsrapportage masterplan basisvaardigheden (16 oktober) aan de Kamer wordt verzonden.

Kernpunten

<u>Examenmonitor en examenverslag 2024</u>

- DUO Informatieproducten heeft zoals gebruikelijk de examenmonitor opgeleverd. In de brief worden de belangrijkste resultaten uit de monitor behandeld.
- U begint de brief met het vermelden dat in 2024 91,4% van de examenkandidaten slaagde. U geeft aan dat dit een prachtige prestatie is van leerlingen en docenten. Hoewel de percentages lager liggen dan in de jaren met examenmaatregelen ivm corona (2020, 2021 en 2022), zien we dat de slagingspercentages weer bijna op het niveau van 2019 liggen.
- Vervolgens licht u andere belangrijke resultaten toe, zoals de gemiddelde examencijfers, het aantal herkansingen en de prestaties op de kernvakken. Hierbij heeft u ook aandacht voor de normeringssystematiek van de centrale examens. Waar de normering in 2021 tot en met 2023 aangepast was vanwege de gevolgen van de coronapandemie, zijn het CvTE en Stg. Cito in 2024 teruggegaan naar een manier van normeren waarbij de prestatie-eisen weer beter gehandhaafd kunnen worden. De onderbreking van de coronajaren

heeft echter wel effect op de manier van normeren. Het CvTE werkt dit de komende jaren samen met docenten verder uit.
- Tot slot geeft u aan dat de Tweede Kamer in het najaar nog andere rapportages kan verwachten die het beeld over de examenprestaties in 2024 verder inkleuren en duiding geven aan de resultaten.
- In het examenverslag doen het CvTE en Stg. Cito verslag van de examenperiode 2023 vanuit de examenketen. Er zijn geen opvallendheden.

<u>Kwaliteit schoolexamen vo</u>
- De kwaliteit en het doeltreffende gebruik van toetsen is belangrijk voor goed onderwijs. Er wordt ingezet op een kwaliteitsverbetering van het schoolexamen. Dit draagt bij aan het herstellen van de balans binnen het eindexamen en daarmee aan het verbeteren van de kwaliteit van het examenstelsel als geheel en de doeltreffendheid van de toetsen die daarbinnen worden gebruikt.
- Er wordt langs twee lijnen ingezet op de kwaliteitsverbetering van het schoolexamen: (1) u neemt een aantal maatregelen om scholen te ondersteunen bij het opvolging geven aan de aanbevelingen uit een recent inspectierapport naar de schoolexaminering en (2) u laat onderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de toetsen die binnen het schoolexamen worden gebruikt en de wijze waarop deze verbeterd kunnen worden.
- (1) Ondersteunende maatregelen:
    - In oktober 2023 heeft u de Kamer geïnformeerd over het inspectieonderzoek naar de kwaliteit van de schoolexaminering. Conform de toezegging in de beleidsreactie zijn naar aanleiding hiervan gesprekken gevoerd met betrokkenen bij het schoolexamen. U doet hiervan verslag in de brief en kondigt een aantal maatregelen aan die u naar aanleiding hiervan neemt.
    - Er wordt bij deze maatregelen tevens aandacht besteed aan het terugdringen van prestatie- en toetsdruk onder leerlingen. Dit speelt in het vo met name binnen het schoolexamen en is daarmee onderdeel van de kwaliteitsslag op het schoolexamen.
    - In de brief geeft u ook aan dat er geen uitvoering wordt gegeven aan één van de aanbevelingen uit het inspectieonderzoek aan OCW, namelijk het wettelijk vastleggen dat de examensecretaris geen onderdeel mag uitmaken van de examencommissie.
- (2) Vervolgonderzoek kwaliteit schoolexamentoetsen:
    - U geeft aan dat Stichting Cito een onderzoek zal uitvoeren naar de toetstechnische kwaliteit van de toetsen binnen het schoolexamen. Begin 2026 informeert u de Kamer over de resultaten van dit onderzoek en de acties die u naar aanleiding hiervan onderneemt.

Toelichting

Examenmonitor

Reacties veldpartijen

- Op 25 september jl. is een digitale bijeenkomst georganiseerd waarin een presentatie is gegeven over de belangrijkste resultaten uit de examenmonitor. Voor deze bijeenkomst waren alle relevante veldpartijen uitgenodigd (waaronder raden, bonden, ouderorganisaties, LAKS, organisaties uit het gespecialiseerd onderwijs, etc.).
- De aanwezige partijen hebben kennis genomen van de examenmonitor. Er is geen noemenswaardige input opgehaald.

Vaardigheidsonderzoek 2024

- Net als in de periode 2021-2023 onderzoeken het CvTE en Stg. Cito in welke mate de examenresultaten van 2024 in het regulier vo gerelateerd kunnen worden aan die uit eerdere jaren. Dit is nodig vanwege de aanpassingen in de normeringssystematiek die nodig waren door de coronaomstandigheden in het onderwijs. Hierdoor reflecteert de hoogte van de CE-cijfers mogelijk niet precies de vaardigheid van de kandidaten.
- Voor de interpretatie van de examenresultaten 2024 zijn de uitkomsten van het vaardigheidsonderzoek dus een belangrijke toevoeging. Aan dit onderzoek wordt momenteel gewerkt. In eerdere jaren bleek dat de vaardigheid van leerlingen nog achterbleef met die van vóór de coronapandemie. Dit jaar zou dit opnieuw het geval kunnen zijn. De stijging in de slagingspercentages vertegenwoordigt dus niet per se een stijging in de vaardigheid van leerlingen. Het definitieve rapport zal in november naar de Tweede Kamer gestuurd worden.

Schoolexamen

- Het verbeteren van de kwaliteit van het schoolexamen draagt bij aan de ambitie uit het regeerprogramma om de kwaliteit en doeltreffendheid van toetsen te verbeteren.
- Ook voor het primair onderwijs wordt de opdracht in het regeerprogramma rondom toetsen opgepakt. Hierbij ligt de focus enerzijds op reeds aangekondigde maatregelen rondom de vergelijkbaarheid van de doorstroomtoetsen (o.a. in kamerbrief van 16 juli jl.), anderzijds op modernisering van toetsing ten gevolge van nieuwe kerndoelen. We bezien daarbij hoe we de basisvaardigheden een duidelijke plek kunnen geven in toetsing, en daarnaast meer praktische talenten ook kunnen waarderen in LVS en bij de overgang van po naar vo.